

IGAPÄEVA RÜNNAK

EESTI NOORSOTSIALISTLIKU LIIDU ORGANISATSIOONILINE BÜLLETÄÄN

TOIMETUS: NIGOL ANDRESEN, ANTON LEEMET, ERIK TUIMAN

ILMUB KORD KUUS

Märts 1933.a.

Nr. 2 (13)

TEGEVUSKAMA ETTEPANEKUID

1933.a. aprilliks-maiks

Esmajoones jätkugu energiline kirjanduse müük kõigis ühinguis: K. Marx Palgatöö ja kapital, N. Andresen: Karl Marx, K. Marx ja Fr. Engels: Kommunistlik Manifest, Max Adler : Marksism - proletaarlik eluõpetus "Rünnaku" ja "Sotsialistliku võitluse" Marx'i numbrite levitamine aga seejuures ka energiline tellimiste vastuvõtt. Ükski noorsotsialist ei tohiks jääda ilma kumbagist broshüürist! Kokku 35 senti leidub igalhel kindlasti. Vajaduse korral võimaldatagu ka jaoks maksmist! Sama heolega levitatagu neid ka kohalike parteiseltsimeeste seas, ametiühinglastele äga ka senni organiseerimatuile.

Poliitilisest päevasündmusest kõigis ühinguis käsitletagu Hitleri võimuhääramist Saksamaal. Saksa fashismi arenemist kunni tänapäevani. Eriti rõhutada tuleb siin tema provokatsioonilist iseloomu ja rahvusluse sildi all määratseva fashismi rahvusvahelist iseloomu ja sidemeid - Itaalia mustasärklased - Saksa natsid - Soome Lapua - ja ka Eesti kaikkamehed, kes on otse seoses Balti parunist Hitlerlastega.

Aprilli algus kõikjal olgu pühendatud ENL-u 7. kongressi ettevalmistuseks. Kohapääl arutetagu põhjalikult Liidu päevakorda ja ettekannete teese. Ükski ühing ärgu jäägu esinduseta kongressil! Hoitagu, tehtagu korjandusi jne.seks otstarbeks! Püütagu saata kongressile suurel arvul ka sõnandiguslikke osavõtjaid! Kongressist osavõtjad jäägu kongressile järgnevale kursusele. Kõesolev aeg kohustab ka meid oma teadmiste täiendamisele ja veel intensiivsemale organiseerimistööle, eriti äga noorpõlve võitmisele sotsialismile.

Kongressi töö ja kogemused, samuti kursustel saadud teadmised ei jää ainult osavõtjate eralõbuks. Pärast kongressi kõik ühingu pühendavad üks või paar ühingu koosolekut kongressi töö tulemuste analüüsimisele ja läbiarvustamisele nende kasutamiseks kohapääle organiseerimis- ja õpingutöö aktiveerimiseks.

1. mai pühitsemine on iga ühingu tähtsam ülesanne millest ükski ei loobu. Kui kohalikud töölisorganisatsioonid korraldavad vastava aktuse, demonstratsiooni, rongkäigu või avaliku miitingu, noorsotsialistid võtavad sellest tingimata osa ja vormipluusides. On soovitatav, et sel koosolekul esineks ka noorsotsialistlik kõneleja ja noorsotsialistide kõnekoor. Vähemalt loetagu ette sotsialistliku Noorsoo Internatsionaali ja E.N. Liidu 1. mai üleskutsed. Mis äga 1. mai demonstratsioonilt ei puudu, on ühislaul, siin noorsotsialistid on algatajad ja kindlad kandjad. Vähemalt aprillikuu on pühendatud intensiivsele töölisvõitluslaulude õppimisele - lauluharjutused - millest võtavad osa võimalikult kõik ühingu liikmed, on vähemalt kord nädalas. Sama tähelepanu pööratagu ka kõnekoori ettevalmistustööle.

Kui kohapeal Partei ühing või teised töölisorganisatsioonid ei korralda 1. mail suuremat üritist, siis noorsotsialistid korraldavad vähemalt suurema ulatusliku kinnise pidu liku koosoleku, kuhu kutsutakse ka vanemaid seltsimehi. Kõnelejad olgu vähemalt kaks, neist üks mässotsialist, teine kõneleja mäss soovitatav vanem seltsimees. Loomulikult see koosolek algab ja lõpeb kõikide osavõtjate ühise võitluslauluga. Koosoleku kavas on Internatsionaali ja Liidu 1. mai üleskutsete ettelugemine, kõnekoori ettekandeid, deklamatsioonid jne. On ühingul orkester, esineb see tingimata, on kohapeal võimalus saada grammafoni mängitagu orkestri puudumisel sellel võitluslaule/ vastavaid plaate ühingu muretsegu varakult - on võimalik hankida ka Liidu kauda/

Avaliku koosoleku kõrval iga ühing korraldab lisaks omavahelise koosoleku või koosviibimise, kas aprilli viimase nädala jooksul, 1. mai õhtul või eelõhtul, kus erilist käsitelu leiavad noorpõlve olukord ja noorsotsialistide loosungid käesolevaks mäss maiks. See koosolek võib olla kas diskussiooni kujul töölisklassi ja töölisnoorpõlve ülesandeist käesolevaks 1. maiks, või piduliku koosolekuna, kus kavale võib järgneda omavaheline sõbralik koosviibimine, ka teelauaga või tantsuga.

Soovikorral sõidab kohale ka Liidu kõneleja, ühingud aga teatagu vastavaist soovidest varakult Liidu sekretariaadile.

1. mai pole noorsotsialistidele ainult "ametlik püha". Ka oma igapäevases elus iga noorsotsialist üleilmalise proletariaadi püha puhul süvendab endas pidulikke tundeid. Teatagu meeles, et 1. mai puhul on sobiv võimalus teha seltsimeestele-sõpradele, eriti aga ka kodustele, nooremaile õdedele-vendadele väikseid kingitusi. Ka eesti noorsotsialistid teostavad uue proletaarliku traditsiooni: jõulukingituste ja õnnesoovide asemel kingitused ja õnnesoovid 1. maiks.

Pähele omavaheliste õnnesoovide kõigis ühinguis selgitatagu ja propageeritagu avalikke õnnesoov-kuulutusi "Rünnakus"

Karl Marx'i 50. surmapäevaks väljaantud kirjanduse levitamine, Liidu 7. kongress, fashismi ja demokraatia kaitse selgitamine, 1. mai pühitsemine, olgu meie lähema tegevuse lõhkuülesandeiks, mille kõrval muidugi toimub meie alaline õping- ja organiseerimistöö.

1. MAI PIDULIK KOOSOLEK

=====

- Kavas: 1. Avasõna - Internatsionaal (ühislaul, kui võimalik muusikaga)
2. Võitluses langenud seltsimeeste mälestamine. Eriti tuletame meelde fashistliku terrori ohvreid Itaalias, Saksas ja teistes terrori maades. - leinamarss (ühislaul - "Meie laulik" lhk. 35)
3. Sotsialistlikku Noorsoo Internatsionaali ja EM Liidu 1. mai üleskutsete ettelugemine ("Rünnak" Nr. 4 1933.a.)
4. Maksim Gorki: 1. mai - ettelugemiseks ("Rünnak" lhk. 36 1928)
5. Juigesti vennad nüüd tööle - ühislaul.
6. Deklamatsioon.
7. Kõne
8. Kõnekoor
9. Lõppsõna - Me võitlus vennad valvel - ühislaul.

Deklameerimiseks:

- Ormi Arp: Tööraha püha ("Rünnak" 1927 lhk. 65)
Ture Nerman: Punaste lippude all ("Rünnak" 1929, lhk. 74)
Jaan Kärner: Aia vilet vabrik vastsest tõesest ("Rünnak" 1930, lhk. 2)
F. Freiligrath: Revolutsioon ("Rünnak" 1931, lhk. 53)
M. Gorki: Esimene mai ("Rünnak" 1928, lhk. 36)

Kõnekoore:

Ernst Toller: Proletariaadi päev ("Rünnak" 1928, lhk. 14)
Töölisklassitee ("Rünnak" 1930, lhk. 96)
Ormi Arp: Tööraha püha (tellida Liidu sekretariaadist)
Ormi Arp : Revolutsiooni püha (" " " ")
Ormi Arp : Karl Marx ja meie (" " " ")

MEIE LOOSUNGEID 1.MAIKS (kohtadel, kus toimuvad rongkäigud)

1. Sotsialistlik tööliskond asub pääletungile - sotsialistlik noorpõlv sammub kaasa!
2. Töölisnoorpõlv on valvel demokraatia piiramise vastu
3. Kadugu noorte militariseerimine
4. Me proletariaadi eelvõitluses!
5. Noorpõlv võitlusse leiva ja sotsialismi eest!

TÖÖLISNOORPÕLV - VÕITLUSSE SOTSIALISMI EEST

(Kõnekonspekt, 1. maiks 1937.a.)

Mai saabumine tähistab päikese ja valguse täielikku võitu külma talve ja pimedade üle. Aga ei ainult looduses ole tekkinud uus elu. Uue ühiskonna rajaja eelvõed - rahvusvahelise töölisklassi organiseeritud hulgad, sammuvad sel sümbolisel päeval võimsalle demonstratsioonile kõdunud kapitalismi ehitise purustamise ja sotsialismi ehitamise eest.

E. mai on ajalooline töölisklassi võitluspüha. Juba I Internatsionaali asutamiskongress Pariisis 1889.a. märtsis 8. mai päevaks, mil töölisklassid kõigil maal esitavad omad nõuded töölisklassi tänapäeva olukorra parandamiseks, samal ajal demonstreerides ka uue ühiskonna korra - sotsialismi eest.

Neljakümneneljandat korda käesoleval esimesel mil rahvusvaheline töölisklass punaste võitluslippude all sammudes kuulutab kadu kapitalistliku ühiskonna viltsusrikkale külmale, pimedale talvele inimkonna kevade - sotsialismi eest võideldes. Mil mõnegi võidu töölisklass on saavutanud selle aja kestes. Töölisklassi organisatsioonid, mis tol ajal olid veel lapseas, on kasvanud määratuiks ühiskondlikeks tegureiks. On saavutatud enamikus maades töölisklassi võitlustelehtsad, kuigi piiratud kujul, sõna- koosoleku- ja ühinemisvabadused poliitilise demokraatia pinnal. On saavutatud 1889.a. kongressi tähtsam nõue - 8 tunniline tööpäev. Ja 1. mai ise, mida alul pühitseti tihti lähemal puhkepäeval või õhtupoolikul, soodsamal võimalusel streigiga, see päev ise on nüüd nende võitluste tulemusena enamasti töövaba päev, seaduslikult kindlustatud puhkepäev. Kuigi nüüdseil reaktsioniaastail kodanlus püüab muuta selle päeva mõtet, kuulutades ta lihtsalt kevadiseks pidupäevaks, või veel enam : päeval, mil töölisklass demonstreerib ülemaailmlise rahu eest, reaktsiooniline kodanlus käsutab välja inimkultuuri hävitava militarismi kandjad sõjaväe ja relvastatud eraorganisatsioonide salgad

Kõigest hoolimata 1. mai jääb maailmaproletariaadi pidu päevaks, ~~mis~~ mille ilusama ja õiglasema ühiskonna eest võitlejate jõudude ülevaatuseks, senni tähtsate nõuete kordamiseks ja uute, olukordadest tingitud päevanõuete esitamiseks. Eesmärk, mis on olnud 1. mai pühitsemisel kõik 47 aastat, on meil käesolevalgi aastal. See on siht, mille tähistas 50.a. eest surnud Karl Marx juba oma esimeses programmeotes "Kommunistlik Manifest" See eesmärk on praeguse kapitalistliku anarhia asendamine plaanikindla sotsialistliku majanduskorraga, mis tagab kõigile töötajale väärilise elamisvõimaluse, õiglaselt osasaamise kõigist produtseeritavaist hüvedest.

Kuigi Marx ise oma eluajal ei näinud selle saabumist, kuigi väbises kokku tema asutatud Rahvusvaheline Töölisklasside Koondis - I Internatsionaal, mõne aasta pärast asutati uus - II Internatsionaal ja selle järglasena

võitleb praegu kõigi maade töölisi ühendav Sotsialistlik Töölis-Internatsionaal.

Ja tänapäev - kuigi pole saavutatud veel sotsiaalis, tänapäeva olukord on järjekindlalt tõestand Marx'i õpetust. Marx'i paljastatud kapitalismi arenemis seadused on leidnud värramatut teostamist, ei jää teostamata ka selle viimane aste - üleminek sotsialismile. Tänapäeva hiigla tulunduskriis, seisvate vabrikutega, kustund kõrgeahjudega ja nälgivate miljonite töötutega, kus kapitalism ei suuda enam toita oma orje, mis on see muud kui kapitalistliku süsteemi pankrott. Kapitalism ei suuda toita enam oma orje, ennustas Karl Marx analüüsis ühiskonna arengut, kapitalistlik areng on jõudnud ummikuni, kus ladud on täis tarbeaineid, viljaaidad lastakse õhku, aga miljoneil töötutid proletaaridel pole pista suhu midagi söödavat, pole millegagi katta teha.

Sellest ummikust kapitalism ei leia pääsu, aga ta ei tagane oma positsioonilt. Nagu uppaja haarab õlekõrrast, kapitalism oma surmaagoonias kogu ühiskonda verustavast fashismist. Kapitalismi süü läbi viletsusse sattunud keskkihid, kes pole veel leidnud sidet organiseeritud töölisklassiga, kes pole veel jõudnud mõista ühiskonna arenemiskäiku, neen peavad pikendama kapitalismi surmatunni saabumist. Aga meie teame: Fashism ei suuda aidata kapitalismi süü tõttu härrmisse viletsusse sattunud töötuid, ei oma jalgealust kaotand keskkihte. Polesuutnud seda Mussolini Itaalias 10 aasta jooksul, ei suuda seda ka Hitler Saksamaal. Fashistliku terrorsüsteemi tulemuseks on ainult tapetud töörahva vere jõed lisaks kapitali kurnamis higiojadele.

Kuigi on püsind Itaalias fashism, kuigi Saksas Hitleri mõrtsuka salgad on pääsnud võimule, siis seda mitte kapitalismi tugevuse, vaid proletariaadi nõrkuse tõttu praegusel momendil: Töölisklass üle maailma, ja sel puhul Saksas eriti oli nõrk oma suure ajaloolise ülesande - sotsialismi teostamiseks. Nõrk sellepääst, et ta on lõhestund, et kestis venna võitlus proletariaadi enda keskel ajal, mil ole vaja anda surma hoop kapitalismile.

Aga see ei kesta nii. Proletariaat tunneb instinktiivselt tema osaks langeva ülesande suurust, mille Karl Marx ja Fr. Engels on avastand selge sõnaliselt. Eriti aga töölisnoorpõlv, kes kannatab praeguse kapitalismi kriisi all kõige rängemini, Noorpõlv pole teinud kaasa meid vigu, mis viisid töölisliikumise lõhenemisele. See noor generatsioon saavutab ka töölisklassi ühtluse uuesti. Noorpõlv haarab kaasa ka vanemad seltsimehed ja teostab edukalt proletariaadi lõppvõitlused sotsialismi eest.

Ühinend töölisklass, kelle eesreas sammub sotsialistlik noorpõlv, haarab endaga kaasa kapitalismis nälgimisele määratud keskkihid, ja seda masside voolu, kelle eesmärk on oma eluvõimaluste kindlustamine, ei suuda takistada fashistlik terror, põletamised ja tapmised, kuigi ta suudab seda vast lühemaks ajaks lükata edasi.

Seltsimehed, käesoleval 1. mail seisame kurva tõsiasja ees: suurema tööliskiikumisega maal - Saksas verine fashism provokatsioon ja vägivald abil on pääsnud võimule, kasutades töölisliikumise sisemist lõhet, aga võib olla see kurb sündmus on ka kuidagi valuseks õppetunniks töölisnoorpõlvele. Juba Hitleri võimulepääsu sel saksa töölisklassi mõlemil poolel tekkis tõsiseid püüdeid ühiseks võitluseks. Suurkapitalismi käsilased - fashistlikud jõugud koos kodanliku riigi võimuga, kes oli küll vandund truudust demokraatlikule põhiseadusele, haaras terrori järgi enne, kui töölisklass jõudis üle aastaid kestnud vennavihast ja see õnnestus. Seda eksimust töölisnoorpõlv peab lunastama kallilt aga ta teeb selle kindlasti, teades et võitlus uue ja parema eest on nõudnud alati ohvreid.

Selleks võitluseks ühinema proletariaadi selvõe - noorsotsialistide lipu alla kutsume ka meie tänasel 1. mail kõiki töötavaid ja töötuid noori, kes senni seisnud kõrval. Noorpõlv kannatab kõige enam oleva kriisi surutist, meie võitlus on ainult meie elamisvõimaluste muretsemise eest, aga me teame see võitlus on samal ajal ka võitlus sotsialismi eest.

(Koostand Erik Tuiman)

1. MAI ÖNNESOOV-KUULUTUSED "RÜNNAKUS"
=====

Käesoleval aastal meil esimest korda ilmuvad maipüha "Rünnakus" õnnesoovi kuulutused. Et siin loomulikult tekib küsimusi ja Liidu juhatusel puuduvad summad seks otstarbeks on loomulik, et õnnesoovijaal tuleb kanda ka väikseid küsimusi. Suurusele vastavalt hinnad on : organisatsioonidele 75snt-Kr. 1.50; üksikuile seltsimeestele 35 snt - 75 snt.

Iga noorsotsialistliku ühingu juhatus avaldab oma õnnesoovi maipüha "Rünnakus". Ühi gute juhatused korraldavad ka õnnesoovide vastuvõtu üksikuilt seltsimeestelt. Seks otstarbeks koostab ta vastava nimekirja, kasseerib igalt seltsimehelt vastava summa ja saadab koos rahaga "Rünnakule" hiljemalt 20. aprilliks. Õnnesoovi kuulutusi võetagu vastu ka Partei ühinguilt ja parteiseltsimeestelt!

Ühegi ühingu ega üksiku seltsimehe nimi ei õuudu 1. mai õnnesoovide hul-
gast.

TÄHTPÄEVI JA REFERAATIDE AINEID
=====

Fashismi vastu - töö ja leiva eest (Poliitiline moment)
=====

Saksa natsionaalsotsialismi sotsiaalökonomilised ja massipsüholoogilised põhjused - Proletariaadi lõhe - Koalitsioonipoliitika ja putshitaktika Hitleri võimulepääs - Provokatsioon ja terror.

Austria fashismi päletungi suurenemine Hitleri võimule pääsuga - Austria töölisklassi demokraatia ja enesekaitse - klerikaalfashismi põhjused - Austria töölisklassi raske olukord välispoliitilisel põhjuseil.

Fashismi intrenatsionaalsus - Eesti kaikamehed ja Hitler - Agrarfašism ja natsionaalsotsialism.

Töölisklassi võitluse positsioonid - Keskkihtide võitmine töölisklassi poliitikale - Fashismi kestvus? -

Aineid: "Rünnak" - Ringvaabeid 1932.a. ja 1937.a.

"Rahva Sõna" (vaata Bibliograafia)

Vaata allpool N. Andreseni: "Demokraatia ja fashism" lõpul

2. aprillil 1840 - Emile Zola sündinud
=====

Zola revolutsionäärina kirjanduses - Naturalistlik vool kirjanduses - Senni kuulmata ainevalik ja käsitusviis - "Inimene on pärivuse ja ümbruskonna mõjude produkt" - Zola osa naturalistliku kooli kujundamises - Tema töötamise teaduslik meetod - Tema romaanide sari - Söekaevurid - Zola massipsüholoogia - Klassivõitlus - Zola ja sotsialism - Zola ühiskondlikuna võitlejana (Dreyfus'i protsess) - Zola mõju meie kirjandusele: Ed. Vilde ("Külmale maal", "Mhtra sõda") Mait Metsanurk ("Toho-oja Anton", "Vahesaare Villem" j.t.) Aug. Jakobson ("Vaestepatuste alev") - Naturalism kirjanduses ja materialistlik ajalookäsitus.

Aineid: E.Zola: Söekaevurid(J. Semperi tõlge ja eessõna - E. Kirjandus Seltsi Kirjastus)

E. Zola: Therese Raquin ("Sa ei pea mitte abielu rikkuma" - Looduse krooniline romaan

N.A.: E. Zola Söekaevurid - "Rünnak" 1928 lhk. 195

SOTSIALISTLIKU LIIKUMISE ÜHINEMINE ESTIS (Referaadi aine)
=====

1917.a. revolutsioon leidis eest kolm sotsialistlikku liikumissuunda. Need olid: 1) sotsiaaldemokraadid - enamlased, kellel oli tugev mõju Tallinnas ja Narvas töliste seas. Enamlased olid 1903. aastal tekkinud lõhe tulemusel organisatsioonilistel põhjustel eraldunud üldisest sotsiaaldemokraatiast,

nõudes pisikest lõõgivõimsat organisatsiooni, kuid otsustavat võitlust; maa-
ilmasõja ajal nad olid pidanud otsustavat võitlust sõja vastu ja organiseerind
revolutsiooni. Eesti Enamlaste juhtidest olgu mainitud Jaan Anvelt ja Viktor
Kingissepp; 2) Sotsiaaldemokraadid - vähemlased, kes tunnustasid üheltpoolt
demokraatliku struktuuriga massiorganisatsiooni, arvestasid aga paratamatuse-
ga et Venemaa ei ole küpsnud majanduslikult proletaarso revolutsiooni jaoks; vähe-
line partei Restis oli võrdlemisi nõrk, selle esinõijaist olgu mainitud A. Rei
(sõjaväes) ja Villem Maasik; 3) sotsialistid-revolutsionärid, kes olid le-
vind eriti noore intelligentsi seas, jõudmata tööliste suurtesse hulkaesse.
Sotsialistid-revolutsionäride põhiteooria tunnusteks on marksismi eitamine
(nende arvates ühiskonna areng ei ole kaugeltki ainult klassivõitlus, majan-
duslikud olukorrad ei mähra inimeste elu), nad tunnustavad inimeste vaba ta-
het, suurte isikute tähtsust igas sündmuses, poliitilises praktikas mitte nii
palju massiaktioone kui üksikuid tegusid (atentaadid!) Eesti väljapaistvamaid
sotsialist-revolutsionäridest mainitagu Hans Kruusi (praegune ajaloo profes-
sor) K. Freibergi ja E. Joonast.

1917. a. revolutsiooni kestes kõik need parteid arenesid. Enamlased said
juurde välismaalt tagasitõlnud Hans Pöggelmanni, nende mõju kasvas ikka kauge-
male. Neil ilmus revolutsiooni algustest päle Tallinnas ajaleht "Kiir", mis
suletati juuni rahutuste puhul, pärast seda "Tööline". Saksa okupatsiooni algu-
ses aga see liikumine ei võind enam jääda avalikult teotsema, ka mitte Eesti
iseseisvuse alul (kommunistlik liikumine) Sotsiaaldemokraadid asutasid 1917. a.
kevel Eesti iseseisva partei, selles teotsesid Otto Sternbeck (praegu Kait-
seministeeriumi jalgväe inspektor, kolonel) Nikolai Köstner (praegu Rah-
vasteliidu volinik Bulgaarias), Mihkel Martna, Karl Ast, Aleksander Oinas,
Alma Oinas, J. Kartau (praegu Brasiilias) jne. Ajaleheks oli "Sotsiaaldemo-
kraat" Liikumine püüdis arvestada eriti intelligentsi seas puhlevat rahvus-
likku joont. Sotsialistid-revolutsionäride Eesti osakonnad lõid sept. lõpul
oma partei, juhtivaiks meesteks olid Gustav Suits, Hans Kruus, Jaan Käerner,
Johannes Semper, Erich Joonas. Partei püstitas esimesena Restis iseseisvuse
nõude, omandas suve kestes võrdlemisi suure poolehõiu maarahva seas, kaotas
aga selle varssi. Lõuna-Eestis sotsialistid-revolutsionärid (Valjandi ja Pär-
nu) eesotsas Hugo Raudsepaga, Andres Looitsaga ja Jaan Piiskariga püüdisid
hoiduda radikaalseist sammudest ja arvestada maarahva kui ka intelligentsi
laialdast poolehõidu (üksvahe "Sakala" ilmus selles vaimus!), kuna keskkõht
püüdis minna kaasa revolutsiooniga lähedal enamlisele tiivale. Hälekan-
jaks enne "Töö Lipp" hiljem "Võitlus". Muide 1918. a. alul lõpuleviimata Eesti
Asutava Kogu valimistele sotsialistid-revolutsionärid läksid kahe nimekirja-
ga, ühel eesotsas Suits ja Kruus, teisel Piiskar ja Looits.

Saksa okupatsioon katkestas avaliku töölisliikumise, kuid Eesti ise-
seisvuse algul sotsiaaldemokraadid ja sotsialistid-revolutsionärid algasid
uuest oma legaalse töö. (Maapäev heitis oma liikmete hulgast välja enamikud,
need ei esinend ka enam Asutava Kogu valimistel 1919)

Eesti iseseisvuse algul Ajutisest Valitsusest võttis osa ka Sotsiaalde-
mokraatlik partei, asudes küll kindlasti demokraatlikul, ometi sotsiaal patri-
ootlikul pinnal. Suure hulga linna kui ka maa proletariaadi meeleolule see
ei vastand. Sotsialistid-revolutsionärid tunnustasid küll iseseisvust, kuid
"töõbavariigina", mis mõiste ei õruid täiesti selge. Neile sattus parlamente-
liku esinduse härmise vasemtiivaosa. Väljaspool kommunistid püüdisid aga neid
tagahema sundida. Sotsiaaldemokraatlikust parteist vasem tiib (Gottlieb Ast-
Karl Asti vend, B. Eilman, Aug. Gustavson, Paul Abramson jt. põõmiselt Tal-
linnaorganisatsiooni tegelased) eraldus 1920. a. kongressil ja liitus Sotsia-
listide-revolutsionäride parteiga, kuid mitte enam sotsialistide-revolutsio-
näride ideoloogia alusel vaid Iseseisva Sotsialistliku Partei nime all mark-
sistliku ja mittemarksistliku (s-r) radikaalse sotsialismi liiduna.

Uuestiloodud parteis ülemaeline juhtimine jäi endistele sots.-rev.-dele,
kuna Tallinnas endised sotsiaaldemokraadid mängisid väljapaistvat osa. Selle-
ga oli loodud kaugemaleulatav marksistliku ja mittemarksistliku sotsialistliku
liikumise esimene alus.

Sotsiaaldemokraatlik partei jatkas üldiselt sotsiaalpatriootlikku poliitikat, kuna iseseisvad tegid katseid asuda 3 (Moskva) Internatsionaali pinnale. Neil aegadel s-r-id Riigikogus peetud kõnedes lähenesid marksistlikule riigikäsitlesele. Kommunistliku Internatsionaali taktika selgudes aga iseseisvad jäid ikka külmemaks Moskvale, seda enam, et kommunistid 1929.a. võtsid üle parteiorganisatsiooni. See tõi lähenemise sotsiaaldemokraatidele. Teatud valimisterror (iseseisvate nimekirjade tühistamine RK valimistel 1923 Pärnumaal ja mujal nõrgestas omakorda parteid ja ja järgnevatil maavalimistel teostati juba valimisblokk sotsiaaldemokraatidega. 1924.a. lõpupoolest iseseisvaid enam ei olnud omaette poliitikat, ühinemine toimus 10 aprillil 1925.a. peetud kongressil. Ainult vormiliseks ühinemiseks olid erilised teened K. Astil, kes pidas pikemat aega läbirääkimisi iseseisvatega. Uue partei ideoloogilisi aluseid ei saanud piirata kitsalt - Oli ju endises Sotsiaaldemokraatlikus parteis mitmetüübilisi marksiste, ei olnud ka kõik iseseisvad läbi imbund sots.-rev. ideoloogias. Ideoloogilised küsimused ei teinud erilisi raskusi. Küll aga parteiline üldine tegevus kasvas.

Algul oldi harjutud pidama endisi iseseisvaid iseendast vasemtiivaks. See käsitus ei ole õige. Praegused tiivad tugenevad hoopis teistel põhjustel. Olgu märgitud, et eriti endiste sots.rev. juhtivate nimede seast on jäänud suur hulk parteist kõrvale (Kruus, Suits, Semper, Kärner, Leps(!)), omaaegseist sots. demokraatide juhtidest aga samuti (Störnbeck, Köstner, Palvadre) Kuid liikumine ise ühinemisest alates on arenend pikalise, kui alalise tõusu tähe all.

Kirjandust (tähtsam ristiga märgitud)

- + Gustav Suits: Festi töövabariik (kogu: Noor-Festi nõlvakult)
- Gustav Suits: Kõik on kokku unenägu
- Jaan Kärner: Lehed tuulde
- Jaan Kärner Aja laulud.
- Joh. Semper: Maa ja mereveersed rütmid.
- + M. Martna: Festi sotsiaaldemokraatide poliitika
- + A. Reial (A. Rei) Festi iseseisvate sotsialistide sõnad ja teod
- M. Martna: Paevaraamatu leheküljed (kogud: Iseseisvuse loomise päevilt ja mälestused.)
- + M. Martna: Internatsionaal
- K. Rumor: Peeglite vahel (Kogu: Sammud kaduvikku)
- M. Martna: Kes võitleb töörahva eest?
- Ajakiri "Töö ja võitlus" 1920
- Ajalhed "Võitlus", "Tööliste leht" (s-r ja iseseisvad)
- "Sotsiaaldemokraat" & s-d
- "Rahva Sõna" (ESTP)
- Riigikogu protokollid.

Dispositsioon

1. Tööliisklassi lähenemine 1917.a. revolutsioonis.
2. Sotsiaaldemokraadid ja sots.rev. iseseisvuse algul
3. Iseseisva STP tekkimine.
4. Ideoloogilisi ja taktilisi erinevusi.
5. Võitlus kommunistidega ja kodanlastega kummalgi parteil
6. Internatsionaaliküsimus
7. Liitumise vajadus
8. Liitumine ja selle tulemused ideoloogilises arengus.

(Koostand Nigol Andresen)

7. aprillil 1772 - Fourier / Furjee/ sündind

18 aprillil 1478 - Tomas More / Moor/ sündind

Utopistlik ja teaduslik sotsialism - Utopistliku sotsialismi nimetuse algupära - Tomas More ja tema "Utopia" - Hävitav arvustus tänapäeva ühiskonnale on kõigi utopistide suur teene - Kapitalistliku produktsiooniarengu algastme tõttu utopistid ei võinud mõista ühiskondliku arengu säädusi ja neid ühiskondlikke jõude, kes teostavad ülemineku uude ühiskonda - Töölisklassi olukorra paranemine ilma töölisklassi enda kaasa toomata. - Fourier ja tema faalanstüüride idee - Lootus inimese mõistusele ja selle maailma rikaste ja võimsate inimlikule kaastundele

Alles Marx ja Engels avastasid ühiskondliku arengu säädused - Klassivõitlus - Sennine olukord: töllisiikumine sotsialismiga ja sotsialism töölisklassiga - Marx'i õpetus ühendas need, andes töllisiikumisele eesmärgi: sotsialism ja sotsialismi idee teostaja: töölisklassi - Proletariaadi ühiskondliku ideaali teostamine tähendab kogu ühiskonna häolu - Utopistlik sotsialism tänapäeva teadusliku sotsialismi eelkäijana, selle tähtsus ühiskonna muutmise mõtte arengus - Marx ja utopistid.

Aineid: Z.Höglund: Sotsialismi ajalugu/ Tööl.Kirj.Ühisus. hind 60 snt/

K.Marx ja Fr. Engels: Kommunistlik Manifest/ hind 35 snt/

Ervus: Utopistlik sotsialism - "Rünnak" 1927.a. lhk.144

Aivo: Materialistlik ajaloomõistmine - "Rünnak" 1927.a. lhk.122

11. aprillil 1825 - Ferdinand Lassalle sündind

Juba koolieas nähes, et temast saab halb õrimees, otsustas siirduda teaduslikele õpingutele, peamiselt klassilise filologia ja Hegeli filosoofia alal - 1846.a. asub Berliini, kus tegutseb 8 aastat kohtualal, võttes osa ka poliitilisest elust. Olles ühenduses "Neue Rheinische Zeitung" kaastööliseks astus ühendusse Reini demokraatidega ja K. Marx'iga - 1848.a. novembris Lassalle kutsub rahvast relvastatud vastuhakkamisele, protestiks rahvuskogu sulgemise vastu Preisi valitsuse poolt. Selle eest mõisteti teda vangi 6 kuuks - Vabanedes töötab kirjanduse alal - 1861.a. ilmub tema suurem töö: Saavutatud õiguste süsteem" - Lassalle ise nimetab seda "Inimliku püsivuse tippresultaadiks" - Mainitud teos puudutab väga tabavalt ja põhjalikult kaitse vajaduse tähtsust masside kättevõidetud saavutistele hilisemate säaduste reaktsioonilise mõju paraliseerimiseks - 1860-1861.a. Lassalle kavatses koos Marx'i ja Engelsiga asutada suurt demokraatlikku ajalehte, kui Preisi valitsus keeldus andmast luba Marx'i osavõtuks - Aasta hiljem esineb artikliga: "Konstitutsioonilised põhijooned" alustades seega võitlust kodanlike vabameelsete liberaalide vastu - Sisu mainib, et konstitutsiooni ajalugu ei ole midagi muud, kui ühiskonna klasside võitlus kuningliku võimuga poliitilise võimu pärast. Selle võitluse lõppakkordiks kujunes tema lenoleht "Jõud ja võim" - ilmund veebruaris 1863 - Lassalle lahkus seega vabameelsest parteist - Samal ajal pandi aresti alla "Töölise programm" - vaatamata hiilge kaitsekõnele "Teadus ja töölised" kohus mõistis talle 4 kuud vangistust - Lassalle kõned lähendasid teda töölisühingutele. Tema poole pöörati nõuannete saamiseks - tema sõnaga arvestati - 23 mail 1863 peeti tema ettepanekul ja aktiivsel abil ülesaksamaaline töölisühingu asutamiskoosolek, millest võtsid osa 10-ne linna esindajad. Lassalle valiti 5ks aastaks presidendiks - Selle töölisühingu asutamine tähendab Saksa sotsiaaldemokraatliku organisatsiooni sündi.

Väljekurnatud raskusist ometi/1864.a. talvel kirjutas Lassalle broshüüri "Bastia-Schultze ehk Kapital ja töö", et saada lahti poliitilisest vastasest - Schultze-Delitschist. Siinkohal väljendatud seisukohad häärtuse ja raha suhtes ühinevad K.Marx'i poliitilise majanduse kriitikaga.

Edasi - 1864.a. - ta pidi kaitsma end riigi braandmise süüdistuses - Pärast karistuse kandmist sõitis Shveitsi, kus suri kahevõitlusel kuigi mitte töölisliikumise ühenduses olevate asjade pärast - Tema mälestustahvilil on kirjutatud: "Siin puhkab kõik mis oli maiset Lassalle'is - mõtles ja võitles."

Lassalle oli hiilgav kõneleja ja sellena tema suurim tähtsus on - agitatorina ja organiseerijana. Temast esimesena väljub ka võimas üldise valimisõiguse nõue, mida ta aga ülehindas riigivõimu vallutamiseks tööliklassile. kuna Marx ja Engels, kes olid esitanud sama nõude, arvestasid selle väärtusena suuremat organiseerimisvõimalust, mis ka tänapäev on tõestund.

Lassalle põhnud veel Marx'i õpilane, kuid ta omistas väga palju tema õpetusist, mida ta küll oma vaadete järgi muutis. Tema majanduslikud õpetused, nagu "Liberaalide "raudne palgasõudus" j.t. on lükatud ümber, samuti ei oma kuigi suurt tähtsust ka tema propageeritud produktsiooni-ühingud, mida riik pidi toetama. See "riigi sotsialism", mida propageeris Lassalle, on jäänud kunni kõesoleva ajani Saksa sotsiaaldemokraatia nõrkuseks. Kui lassalleanlased Gotha kongressil 1875.a. ühinesid eisenachlastega/ marksistid/, Saksa sotsiaaldemokraatlikuks parteiks, ühinemisprogramm oli kompromiss Marx' ja Lassalle'i õpetuste vaheloleva sotsialistliku töölisliikumise raamides. Kuigi hiljem Marx'i õigem tulunduselu analüüs, mis tõestus ühiskonna arenguga, pääsis esikohale/Erfurti programm/ ometi mõnedki Lassalle'i väärkäsitlused /riigiküsimuses eriti/ jäid püsima just Saksa parteis. Poliitikuna, agitatorina, organiseerijana Lassalle on aga veel tänapäevgi eeskujuks. Üldise Saksa Töölisühingu asutamisega Lassalle on õieti saksa sotsiaaldemokraatliku Partei organisatsiooniliseks isaks

Täiendusmaterjali: Z. Höglund "Sotsialismi ajalugu/ Hind 60 snt/

F. Lassalle: Mis on konstitutsioon?

Põhjalikumad materjali saksa keelt oskajad seltsimehed võivad saada Liidu juhatusel kaudu

5. mail 1818 Karl Marx sündinud

Ühingud, kes mõningail põhjuseil ei saanud pühitseda märtsi kuus K. Marx'i 50.a- surmapäeva kasutagu 115.a. surmapäeva selleks. Aga ka ühingud, kus toimusid pidulikud Marx' koosolekud, nüüd võib korraldada diskussiooni näiteks teemale: "Miks on Karl Marx'i õpetus elav tänapäeval?", või referaate mõne eriküsimuse üle/Karl Marx'i majanduslikud õpetused/ Põhilisehitised - Riigiküsimus - Demokraatia ja proletariaadi diktatuur - Ajalooline paratamatus ja proletariaadi tahe/ Eriti kasutatagu seda tähtpäeva uueks intensiivseks kirjanduse levitamiseks

Aineid: Vaata "Igapäeva Rünnak" Nr 1. 1933.a., lisaks neile: "Rünnak" Nr.2 1933.a."Tööliste Hääl" nr. 3 1933.a. "Rahva Sõna" nr. 59. 1933.a. "Rahva Hääl" nr.29/30, 1933.a.

28. mail 1871 - Pariisi kommuun hävitati

Kommuuni tekkimine - Sõjast laastatud linna proletariaadi enesekorraldus - Pariisi kommuun - esimene proletariaadi diktatuur - Täielik demokraatia - Kommuuni hävitamine - Kommunaaride ennastsalgav võitlus - Miks Pariisi kommuun ei võinud jääda püsima? - Pariisi kommuun ja Karl Marx - Sotsialismi teostamine ühel maal.

Aineid: Vaata "Igapäeva Rünnak" Nr. 1 1933

Oma kirjavahetuses iga noorsotsialist tarvitab ainult

LIIDU POSTKAARTE

=====

1. Karl Marx'i pildiga
2. Marssivate noorsotsialistide pildiga

Demokraatia ja fashism / konspekt - koostand N. Andresen/

=====

1. Austria sotsiaaldemokraatliku partei programm (1926. Linz'i programm) annab järgneva käsitluse oleviku klassijõudude arengust, mis ikka enam tõestub faktiga:
Mida enam töölisklassi läheneb ühiskondliku võimu vallutamisele, seda teravamaks lähevad vahekorrad töölisklassi ja kodanluse vahel. Võimukaotuse edasilükkamiseks kodanlus kui valitsev klass püüab organiseerida reaktsioonilist rahva-liikumist, mille ülesandeks on purustada töölisklassi organisatsiooniline jõud ja panna alus kodanluse täielise valitsusele fashistliku või monarhilise diktatuuri näol.
2. Kapitalistlik majanduskriis, mis algas ülseuroopalises ulatuses 1929. asetab töötute hulga lootusetusse seisukorda, saatis suured keskkihtide liikmete hulga viletsusse ja tegi eriti lootusetuks noorpõlve olukorra, kuna viimane arenevas tööpuuduses ei võinud leida produktiivse töö võimalusi.
3. Tööliste ostujõu vähenemisega ja töötute ostujõu kadumisega oli põhjustatud ka kaugeleulatav põllumajanduse kriis, kuna massid olid sunnitud ennast piirama ka toidu arvel. Enam kui oma maa varem aland tööstuskriis see tekitas terava põllumajandusliku kriisi Ida-Euroopas peamiselt põllumajanduslikel maadel (Soomes, Lätis, Rootsis, Poolas jne)
4. Kodanlus kasutas Kesk-Euroopas keskkihtide vaesenemist linna väikekodanluse ja töötute intelligentsi liikumise organiseerimiseks vastukaaluna töölisliikumisele, et esialgu süüdistada töölisliikumist viletsuse põhjustajana ja sellepärast nõrgendada töölisliikumist
5. Keskkihtide meeleheitelisse sattunud liikmetega ühines ka rohkesti töötuid kes lootsid tõepoolest fashistlikult korraldatud riigilt elatist
6. Iseendast need keskkihid mässavad kapitalistliku ühiskonna vastu, ainult neil ei ole selge ühiskondlik arenguprotsess; avalikult kapitalismil ei õnnestuks saada neid hulki oma huvide eest võitlejaks, küll aga näiliselt kapitalismi vastu võitlevana.
7. Samuti tekib rahulolenatus kapitalismi vastu põllupidajail, kes tunnevad hästi, et nende müüdavate produktide hind on väiksem kui peaks olema - kapitali vahetuse pärast. nende ostetavate tööstussaaduste hind kõrgem harilikult samuti kapitali kasude pärast, kes kõige otsesemalt tunnevad pangakapitali survet enese üle.

8. Põlluharijate rahukolonematust en osand esimesena ja kõige osavamini kuritarvitada Soome kapital: Põllumajanduse rahutusele rajatud Lapua-liikumine hõvitas Soome ametiühingulise liikumise, millega töösturitel arvas võimalus palkade alandamiseks. Palkade alandamisest puhastulu üks osa läks Lapua-liikumise toetamiseks.
9. Fashismi vastu ei ole küllalt huvi võidelda kodanlisel riiklikul võimul, kuna see peab arvestama teatud määralt samade kapitalistlike ringkondade huviseid, kes organiseerivad fashistlikku liikumist
- 10 Fashismi vastu ei saa võidelda tulemusrikkalt ka argumentidega, kuna see liikumine on määratud inimesele, kes palju ei mõle.
- 11 Fashistliku liikumise vastu võib võidelda tugevasti organiseeritud tööliklass, kellel on kindlam ja tõenäolisem tulevikusiht - sotsialistlik ühiskond - kui ühelgi muul liikumisel
- 12 Sotsialistlik tööliklass ütleb ka keskkihtidele ja talupegadele: kui tahate, et teie huvid oleksid kaitsitud kapitali vastu, siis liitu meie liikumisega, mille selleks, et tööliklassist klassivõitlust eemaldada. vaid selleks, et lasete end juhtida end poliitiliselt koolitatud ja rahvusvaheliselt ühendatud tööliklassil - ühiskondliku korra juurde, kus ei ole enam praegust ainult kapitalistlikule korrale viletsust.

Bestikeelseid allikaid:

- R. Danneberg: Tööliklass ja sotsialism/ hind 40 snt/
 Fr. Menders: Sotsialism ja talupojad/ hind 15 snt/
 FSTP Maaprogramm/ hind 10 snt
 A. Eurland: Fashismi hädaohu/"Sotsialistlik Võitlus"
 Fr. Menders:Tööliklassi probleemid "Rahva Sõna nr. 159.160,161 ..93.a.
 N. Andresen: Ühiskondlik kriis "Sotsl.võitlus" Nr.1-1932.a.
 R. Geimm: Saksa demokraatia lõpp/"Sotsl. võitlus" Nr 3 1932.a.
 I. Rebane: Klassiriigi dialektiline arenguprotsee/ S. Võitlus nr.4. 1932. 37 .a.
 G. Graft: Võitlus fashismi vastu/"Rünnak" 1930lhk. 84
 Orvusto: Tööliklassi reaktsiooni vastu/"Rünnak" 1930 lhk. 127)
 K.H. Viik: Soome tööliklassi tänapäev/"Rünnak" 1932.a. lhk. 59/
 Ellenboogen: Fashism ja sõjahädaohu/ Tööl. Kalender käsir. 1932.a. lhk 84/
 A. Schmidt: Saksa sündmused / Tööl. Kalender käsir. 1933.a. 41snt

B I B L I O G R A A F I A

"Rahva Sõnas"(RS) ja Kuresaares ilmuvas sotsialistlikus lehes "Rahva Hääl" (RH) 1933.a. veebruaris ja märtsis ilmund materjalide loetelu:

1. Sotsialism,sotsialistlikud parteid, poliitika

- Oskar Pollak: Mis teha "RS/ nr. 323xxx 32. 33 RH - Nr. 18
 Norra Töölikond nõuab sõjaväe kaotamist - "RS" nr. 34
- N. Andresen: Pöörde eel? "RS" 35
 Ameerika sotsialistide organiseerimisaktsioon "RS" nr 42
 Läti sotsialistide katse valitsust moodustada "RS" nr. 42,43
 40. aastat võitlust "RS" nr. 44,45
 Sotsialistliku Töölisinternatsionaali üleskutse "RS" nr. 47
 Mõtteid kommunistlikul meelevaivaldusel "RS" nr. 47
 Karl Marx i 50. surmapäeval "RS" nr. 59
- P. Treiberg: Karl Marx inimesena "RS" nr. 59
 Mis sünnib Austerias "RS" nr. 60

ESTP 7. kongress

M. Martna: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX Mis on nende ülesandeks	"RE" 1,4,8,9,11
<u>Sotsialist</u> : Kodanlises ühiskonnas on sotsialistlik partei võitlev partei	"RH" nr. 7
	"RH" 15
<u>N. Andresen</u> : Meie põlevamad küsimused	"RH" 16
<u>In</u> : Paar märkust "põlevate küsimuste" juurde	"RH" 20
<u>M. Martna</u> : Põsiseks järeldõtlamiseks	"RH" 22
<u>A. Taev</u> : Karl Marx	"RH" 29,30
<u>Ar. T. Kodanluse</u> "uued vormid"	"RH" 27

2. Noorsotsialistlik liikumine

<u>Ed. Lätti</u> : Haaslava Noorsotsialistlik ühing 7. aastane	"RH" 7
--	--------

3. Tulunduspoliitika

<u>G</u> : Kodanluse majandusline pankrott	"RS" - 27
<u>H.M. Brailsford</u> : Tehnokraatia	"RS" - 48
Itaalia "mustermajandus"	"RS" - 63
<u>A. Jõeäär</u> : Ajal, mil kõik sõdivad kõigega	"RS" - 73

4. Ametiühingud ja sotsiaalpoliitika

<u>Schevenel</u> : 40.tunniline töönädala eeltööd	"RS" - 42
Tööraamatu seaduseelnõu	"RS" - 52

5. Kultuuri ja haridustöö küsimusi

<u>Oskar Kurmiste</u> : Heitlev Taaniel	"RS" - 45
Besti Töölisspordi Liidu kongress	"RS" - 47

6. Militarism, raeaktsioon, võitlus demokraatia eest

<u>K.K</u> : Hitler, aga mis edasi	"RS" - 45
<u>N.A(ndresen)</u> : Rahutused ja terror Rumeenias	"RS" - 46
<u>V Mengioli</u> : Jätk fashistlik korrupsioon/ eri päälkirjadega/	"RS" - 48.50.6
<u>Chs</u> : Närune provokatsioon Saksamaal	"RS" - 51
Kuidas elatakse "Kolmandas riigis"	"RS" - 51
Kas jääb Hitler püsima	"RS" - 54
<u>Chs</u> : Kaikameeste piiritu verejani	"RS" - 57
<u>K. Kautsky</u> : Mis nüüd	"RS" - 64
Vägivald ja võim aujärjel	"RS" - 65
Solidarideet	"RS" - 66
Midagi valmib Euroopa lõunaosas	"RS" - 67
Pruunrimarite suurim provokatsioon	"RS" - 67,68,69
Fashismi vastased demonstratsioonid	"RS" 68.

KODUAGITATSIOONI SÜVENDAMISELE

=====

Meie agitatsioon - sotsialistlik selgitustöö senni veel indifferentsete hulkade seas kestab lakkamatult aasta läbi. On aga hooaega, mil meil on võimalus arendada oma propagandat eriti intensiivselt. Üheks selliseks tähtsusevaks on 1. mai. Meie trükitud agitatsioonivahendite arv on piiratud, seda intensiivsem peab olema suusõnaline selgitustöö. 1. mai võimsaks tööliklassi demonstratsioon äratab tähelepanu, sünnitab elevust, aga see elevus hulkades vaibub pea, kui seda ei kasutata hoogsas suusõnalisel üksikagitatsioonis. Juba 1. mai eel tehtagu algust intensiivse koduagitatsiooniga, et veel organiseerimatuid hulki tõmmata kaasa 1. mai demonstratsioonile, kui mitte enam vähemalt päältvaatajana

Koduagitatsioon organiseerimise ülesandel kui ka üritisist osavõtuks (1. mai demonstratsioon) toimub edukalt kirjanduse müügiga. Loomulikult need sotsialistid sotsialistliku kirjanduse pakkujainaja soovitajaina on kohal igal, nii oma organisatsiooni kui ka Partei korraldatud koosolekul. Sellest üksi on vähe, edukam kirjanduse müük toimub üksikult, esmajoones töökaaslaste hulgas, aga ka majast majja kõndimisel. Siin tänapäeva põlevate probleemide selgitamisel pakutakse lisaks kirjandust, samuti loetud raamatute arvu suurendamine on parim võimalus suusõnaliseks selgitustööks.

Koduagitatsiooni edukaks teostamiseks moodustatakse 2-3 liikmelised grupid ühingu liikmeist (soovitatav tihe koostöö kohaliku parteiga) - kogu perekonna verbimiseks töölislükumisse). Väikse grupi mõju/ mitte enam kui on kahtlemata suurem kui üksiku seltsimehe. Agitatsioonitruppi väga hästi võib kuuluda iga seltsimees, kes järjekindel "Rünnaku" lugeja, päle selle lugenud veel muud sotsialistlikku kirjandust eestigi keeles.

Et koduagitatsioonis vältida asjatut ajaraiskamist sotsialismile täiesti vaenulike elanikkonnaga korterite külastamisega, mis mõnikord hävitab meie seltsimeestel tahtegi koduagitatsiooniks, meie töö õigu plaanikindel - vähima jõukulutusega saavutada maksimum! Esimeses joones meie käime läbi sotsialistlikule liikumisele hästtahtlikult suhtujate korterid, edasi need kes on indifferentsed, rahulolematud, kes sotsiaalse seisundi poolest meie pooldajad võivad olla. Selleks on igal ühingule vaja võrdlemisi täpne ülevaade kohalikest elanikkonnast. Nende andmete hankimiseks tuleb esmajoones kasutada ühingu liikmeid ja nende naabreid ja tuttavaid. Tallinna Ühing käesoleval talvel sidefunktsionäärade kaudu alustas järgnevate kuuandmete kogumist iga ühingu liikme kohta:

A. Teateid liikme kohta

1. Kontrollida registreerimiskaardil olevaid andmeid
2. Liikme nimi ja aadress
3. Kas liige töötu? tööl/ palga suurus/
4. Mis ajast töötu?
5. Kus töötas varem
6. Mis põhjusel kaotas töö?
7. Kas liige ise varem olnud mingi organisatsiooni liige

B. Teateid vanemate kohta/eraldi/ 1. Nimed, elukutse 2. Vanadus 3. Kustöötab 4. Kas tööta 5. Kus töötas praeguvõti kus töötas varem 6. Palga suurus 7. Kui tööta, mis põhjusel kaotas töö. 8. Kuidas suhtuvad sotsialistidele - eraldi noorsotsialistidele - 9. Kas mingi organisatsiooni liige 10. Kas käivad koosolekuil, millistel, kirikus, palvemajas jne 11. Kas loevad lehti, raamatuid, milliseid

12. Samad teated õdedest ja vendadest/ igalt eraldi/ Mitu tuba põrandapind. Mitu inimest elab korteris, kui suur on üür

Kus vanemad on elanud varem, mis tööd teinud selle aja kestes.

D. Naabrid / eraldi/

Nimi, vanadus ja aadress

1. Tööala, kus töötab/ palga suurus/ tööta?
2. Perekond, iga liige võimalikult eraldi, nimed, vanadus
3. Kuidas suhtuvad sotsialistidesse, noorsotsialistidesse: kas mingi organisatsiooni liige, kas käivad koosolekuil, millistel, kirikus palvemajas.
4. Kas loevad ajalehti, raamatuid, milliseid

Kohalikele oludele vastavalt, siia võib väga hästi lisandada rida teisi küsimusi. On need andmed iga liikme ja tema lähema ümbruse kohta olemas, ühingu juhatusel on teatav ülevaade koduagitatsiooni korraldamiseks. Juhtub tihti, et ühingu liige oma perekonnas ja lähemas ümbruses mõningal põhjusel ei saa agitatsiooni ülesandeid täita, küll aga võib teha seda edukalt mõni teine seltsimees.

Muidugi need andmed annavad ülevaate osa elanikkonna kohta, nad annavad aga ühtlasi läbilõike kogu elanikkonnast. nad annavad teatud eeldused meie agitatsiooniks ka senni tundmata kortereist.

Saadud andmed ei anna ainult materjali kodu-agitatsiooniks vaid tähtsaid andmeid kogu meie liikumisele. Andmed töötaolu ja korteriolude üle on väga vajalised meie liikumise korraldamiseks. Need andmed ärgu olgu ainult kohapealseiks kasutamiseks. vaid saadetagu ülevaade ka Liidu Juhatus
le

Nii nende andmete kogumine, kui ka kogu koduagitatsiooni läbiviimine nõuab ühingu juhatustelt kui ka kõigilt seltsimäestelt tööd. Meie ei toh karta tööd, rakendada iga üksiku seltsimehe plaanikindlale organiseerimistööle. Me ei saa oma organisatsiooni ehitada ainult juhuslike tulejatega. p
nikindla tööga ehitame eluvõimsa organisatsiooni

SEINALEHT

=====

Ärgu kujunegu pidimõistatuseks vaatajale, kes kõik oma meeled peab võtma kokku, et taibata, mida sääl on tahetud öelda. Seinaleht karjagu oma loosungid silma igale möödujale. Kes siis tehes tahtmata peab jätta seisatama. Seinalehti võib väga hästi olla mitu. Üheks mooduseks on soovitatav illustreeritud kuu tegevuskava . Täpset kava , täpset kava täiendagu vastavad pildid ja diagrammid

Fashismi võimulepääs: Pilte ja ajalehtade päälkirje natside julmast terrorist - Leegid Riigipäeva hoones - Moodsa Neero Raama põletamine. Samas Austria töölisklassi rinde kolm noolt ja haakriiti vastu /joonistatult/ võitluses inimkultuuri säilitamise pärast. Lisaks võib olla ka lühike kirjutatud tekst

1. mai - üleilmiline töölisklassi ajalooline püha

Suur punane lipp, ka noorsotsialisti vormipluus / joonistatult. Pilte ja päälkirje eelmiste aastate maidemonstratsioonidelt üle maa. Internatsionaali ja Liidu maiüleskutsed väljalõigatuät

Saatke oma seinalehti Liidu arhiigi

ÜHINGU JUHATUSED

=====

pidagu silmas, et 1933.a. I veerandiaruannete saatmise tähtpäev on 5. aprl. Korralik ja tõge ühing saadab korralikult oma aruande! Aruandega koos saadetakse ka Liidu liikmemaks ja "Rünnak" kuumaksud, samuti rahad kirjandusemüügist.

KONGRESSILE TULEJAD T ä h e l e p a n u

=====

Kongressi eelõhtul - laupäeval toimub Tallinna Töölisteatris esietendus Noorsotsialistid sinna lähevad vormipluuside's. Etenduse algus kell
8 õht

